Sarmatyzm a dzieje bajeczne krajów skandynawskich. Badaczka z UwB zdobyła grant na ciekawe badania

Prawie 350 tys. zł zdobyła na swoje badania dr hab. Krystyna Barbara Szelągowska, prof. UwB z Wydziału Historyczno-Socjologicznego Uniwersytetu w Białymstoku. Otrzymała grant w konkursie OPUS 15 rozstrzygniętym przez Narodowe Centrum Nauki. Badaczka chce porównać sarmatyzm z mitologiami krajów skandynawskich.

Tytuł projektu brzmi „Nie tylko sarmatyzm. Dzieje mityczne i fantazje w skandynawskiej historiografii nowożytnej”.

- *Od czasów średniowiecza, historycy krajów europejskich, położonych na północ od imperium rzymskiego starali się wykazać, że ich ojczyzna od dawnych czasów pozostawała częścią cywilizacji, a jej dzieje łączą się zarówno z dziejami biblijnymi, jak i starożytnej Grecji i Rzymu. Powstawała w ten sposób legendarna i bajeczna wersja najdawniejszych dziejów narodowych. Ten sposób ujęcia historii ojczystej został następnie zaadaptowany w pisarstwie nowożytnym, czego przykładem jest polski sarmatyzm* – wyjaśnia dr hab. Krystyna Barbara Szelągowska, prof. UwB.

Legendy związane z początkami narodu występowały także w dziejopisarstwie krajów skandynawskich. Dr hab. Krystyna Barbara Szelągowska chce zbadać, jak dzieje bajeczne przedstawiane były w nowożytnej (XVI-XVII wiek) historiografii skandynawskiej, jaka była geneza i funkcja tych mitów. Przedmiotem studiów mają być zwłaszcza syntezy dziejów narodowych oraz rozprawy genealogiczne dotyczące rodzimej dynastii autorstwa historyków duńskich, islandzkich, norweskich, szwedzkich i fińskich. Ich treść zostanie skonfrontowana z ikonografią oraz literaturą piękną epoki, co z kolei da obraz recepcji i rozprzestrzeniania się mitycznej przeszłości i dziejów bajecznych.

Wizja mitycznej i legendarnej przeszłości krajów skandynawskich, zwłaszcza w odniesieniu do jej genezy i funkcji, zostanie następnie porównana z sarmatyzmem. Badaczka z Uniwersytetu w Białymstoku przewiduje, że takie zestawienie może ukazać sarmatyzm z innej strony i pozwoli na wskazanie, które jego elementy miały charakter uniwersalny, a które wynikały ze swoistości polskiej kultury.

Szczegóły dotyczące konkursu i jego wyników dostępne są pod adresem https://www.ncn.gov.pl/aktualnosci/2018-11-16-wyniki-opus15-preludium15.

źródło: rzecznik UwB